

Анотація на вибірккову начальну дисципліну «Соціологія урбанізації»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *Соціологія*

Кількість кредитів – *3,5*

Рік підготовки – *4, семестр – 7*

Компонент освітньої програми: *вибіркковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Ляшко Мар'яна Михайлівна, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: mariana.lyashko@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Урбаністичні та глобалістичні студії – один із найдинамічніших напрямків сучасного соціально-гуманітарного знання, який інтенсивно розвивається в університетах, дослідницьких центрах та комерційних корпораціях провідних країн світу. Його актуальність зумовлена центральною роллю процесів глобалізації та урбанізації в сучасному суспільному житті: з 2007 року більшість населення світу живе в містах, а найважливіші рішення та процеси, які докорінно впливають на життя суспільств, формуються на глобальному рівні. Тому розвиток урбаністики й глобалістики та підготовка відповідних фахівців в Україні відповідає світовим тенденціям і має велике значення для національної безпеки та стратегії розвитку країни. Оскільки саме соціологія протягом ХХ століття першою звернулася до вивчення процесів урбанізації та глобалізації і володіє найрозвиненішим аналітичним апаратом для цього, фахівці-соціологи становлять значну частку експертів, яких у всьому світі залучають до аналізу проблем урбанізації та глобалізації і до формування політики щодо них.

2. Метою дисципліни є ознайомлення студентів з проблематикою міста, основними теоретичними досягненнями в даній області, специфікою соціологічних методів вивчення актуальних проблем розвитку міста і міських проблем.

Завдання курсу: надати теоретико-методологічні основи вивчення проблем міста; відслідкувати історію вивчення проблем міста; надати базові підходи до вивчення міста; розкрити методологічні засоби соціологічного аналізу проблем міста.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Історія виникнення соціології міста.
2. Соціологія міста як наукова дисципліна.
3. Закономірності виникнення, розвитку і функціонування міст.
4. Урбанізація як соціально-економічний процес зростання міст.

5. Соціальна структура міста та міський спосіб життя.
6. Місто як соціокультурний феномен.
7. Соціоекологія міста.
8. Трудові ресурси та процес управління містом.
9. Методи вивчення міста в соціології.

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК10); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК12);

– фахові: здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (СК02); здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); Здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ключніченко Є.Є. Управління містом: Навчальний посібник. Київ: КНУБА, 2003. 260 с.
2. Лукашевич М. П., Туленков М. В.. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2004. 464 с.
3. Малес Л.В. Соціологія міста: навч.посіб. / за ред. О.К.Міхеєвої. Донецьк: Ноулідж, 2010. 463 с.
4. Мусієздов О. Міська ідентичність у (пост)сучасному українському суспільстві: український досвід. Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. 348 с.
5. Посацький Б.С. Основи урбаністики: навч. посібн. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2001. 244 с.
6. Салій І.М. Урбанізація в Україні: соціальний та управлінський аспекти. Київ: Наук. думка, 2005. 304 с.
7. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2004. 480 с.
8. Соціологія культури: навчальний посібник / За ред. Семашкіна О.М., Пічі В.М. Київ: Каравела, 2002. 334 с.
9. Соціологія міста: навчальний посібник / Заг. ред. О.К.Міхеєвої. Донецьк: Ноулідж, 2010. 464 с.